Quelle: http://manuscripta.at/?ID=287
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

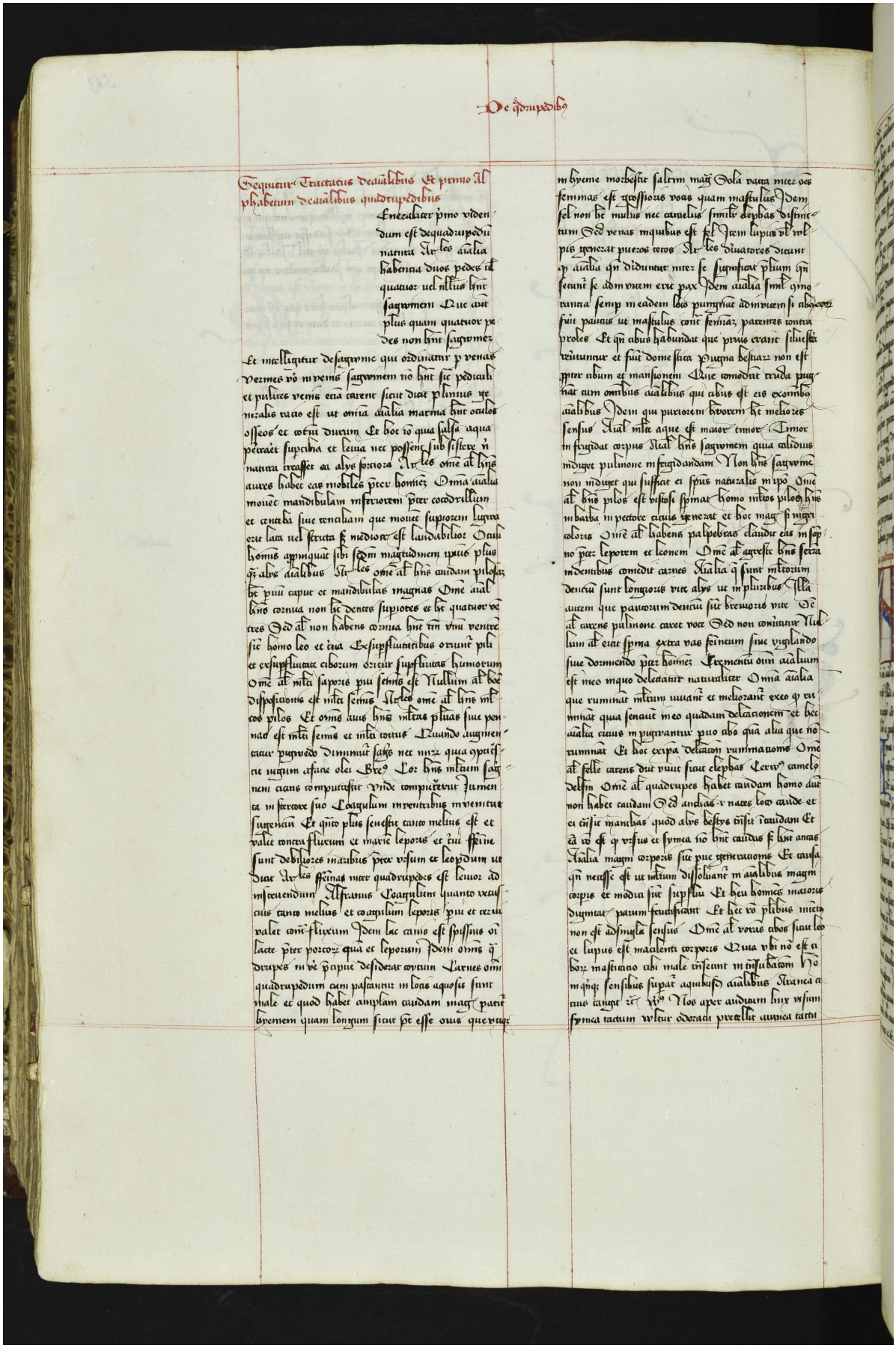

De quadrupedibus

Sequitur Tractatus de animalibus Et primo de animalibus quadrupedibus

Enezadiar primo videndum est de quadrupedibus natura Aristoteles animalia habentia duos pedes et quatuor uel nullus hinc sanguinem Que autem plus quam quatuor pedes non habent sanguinem

Et melliflueus de sanguine qui ordinatur per venas Vermes vero et reliqui sanguinem non habent sicut pediculi et pulices reliqui carent sicut dicit plinius generalis ratio est ut omnia animalia habentia oculos osseos et totum durum Et hoc ideo quia salsa aqua pectoris superflua et lenia nec possent sub sistere in natura creasset ea alys fortiora Aristoteles omne animal hinc aures habet eas mobiles preter homines Omne animal monet mandibulam inferiorem preter crocodillum et cenalia sive cenaliam que monet superiorem Lingua eius lata uel stricta et medioxima est laudabilior Omnis homo appropriat sibi solum magnitudinem quatuor pilorum et alys animalibus Aristoteles omne animal hinc caudam pilosam habet pulmonem et mandibulas magnas Omne animal hinc cornua non habet dentes superiores et habet quatuor veteres Sed animal non habens cornua habet in una ventre sicut homo leo et equus Excrementibus oriuntur pili et excrementum ciborum oritur superfluitas humorum Omne animal nisi sapiens pili semis est Nullum animal habet dispositionem est nisi semis Aristoteles omne animal hinc mediocres pilos Et omne animal hinc nisi pluras sive pennas est nisi semis et nisi cornus Quando augmentatur pupa deminuit sanguis nec mirum quia aperitur et augmentum capitis oleo Breviter Lor hinc nisi sanguinem carens computretur Unde computretur lumen in interiore suo Coagulum inventibus in ventre sugendum Et quid plus senescit canis melius est et valet contra fluxum et morbum leporis et cinis ferine sunt debiliores in rabiem preter visum et leopardum ut dicit Aristoteles ferinas inter quadrupedes est timor ad insequendum Affirmat Coagulum quanto recentius canis tanto melius et coagulum leporis pili et recentes valet contra fluxum Idem sic canis est spissius si lacte preter porcos qui et leporum Idem omnis quadrupes in pede pinne desinat preter Carnes omnium quadrupedum cum pascuntur in locis aquosis sunt male et quod habet amplam caudam magis patet hyemem quam longum sicut pes esse ouis quevis in hyeme morbosior salerum magis Sola vacca inter omnes femminas est grossiores vocis quam masculus Idem sol non habet multis nec camelus similis elephas dissimilem Sed venas inquibus est sol Item lupus vel mel pis generat pueros teres Aristoteles diuatores dicunt quod animalia qui diminuit inter se superiat plium qui secum se adinvicem erit pax Idem animalia simul gregatim semper in eadem loco pugnat adinvicem si abscondit fuit paucus ut masculus comedit feminas parentes contra proles Et qui abus habundat que prius erant silicea reuntur et fiunt domestica Pugna bestiarum non est inter eadem et mansionem Que comedit reuda pugnat cum omnibus animalibus qui abus est eis exemplo animalibus Idem qui pusillorem horum et meliores sensus Animal nisi aque est maior timor Timor infrigidat corpus Animal hinc sanguinem quia calidius indiget pulmone infrigidandam Non hinc sanguinem non indiget qui sufficat ei spus naturalis inpo Omne animal hinc pilos est visosi formal homo nisi pilos huius barba in pectore cauis generat et hoc magis si niger coloris Omne animal habens palpebras claudit eas in sopno preter leporem et leonem Omne animal agreste hinc cecum medietatibus comedit carnes Animalia q sunt mitiorum dentium sunt longiores vite alys ut in pluribus Illa autem que pauciorum dentium sui breviores vite De animal carens pulmone caret voce Sed non omnium Animalium animal erat spuma extra vas seminum sive vigilando sive dormiendo preter homines Excrementi enim animalium est meo quo delectantur naturaliter Omnia animalia que ruminant nisi quando lactant et meliorant exeo q ruminat quia lenauit meo quodam delationem et hec animalia cauis inpinguantur quo alio quia alia que non ruminant Et hoc excepta delatione ruminationis Omne animal felle carens diu vivit sicut elephas Leuw camelo delfin Omne animal quadrupes habet caudam homo diu non habet caudam Sed anchas et nates loco caude et ei visui manchas quod alys bestys visui caudam Et ea vo est q versus et spinea vo hinc caudas si hinc anchas Animalia magni corporis sui pue generationis Et causa qui necesse est ut nisum dissolvant in animalibus magni corpis et media sui supflui Et heu homines maiores dignitate parum teneantur Et hec vo plubus inter non est admixta sensus Omne animal vocalis alios sicut leo et lupus est magnanimi corporis Una vbi no est n boz mastigado ubi male insunt in insubatam Ho mines sensibus superat aquibus animalibus Natura a cauo cingit ei vo Nos apes audiam hinc visum spinea tactum vitur odorati preesse animalia tactui